

Brusel 8. června 2023
(OR. en)

10048/23

PROCIV 39
IPCR 40
COHAFA 61
DEVGEN 102
JAI 762
ATO 32
CHIMIE 51
COEST 342

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 9798/23

Předmět: Závěry Rady o posílení celospolečenské odolnosti v kontextu civilní
ochrany, včetně připravenosti na chemické, biologické, radiologické
a jaderné (CBRN) hrozby

Delegace naleznou v příloze výše uvedené závěry Rady ve znění schváleném Radou pro
spravedlnost a vnitřní věci na jejím 3955. zasedání konaném ve dnech 8. a 9. června 2023.

ZÁVĚRY RADY O POSÍLENÍ CELOSPOLEČENSKÉ ODOLNOSTI V KONTEXTU CIVILNÍ OCHRANY, VČETNĚ PŘIPRAVENOSTI NA CHEMICKÉ, BIOLOGICKÉ, RADIOLOGICKÉ A JADERNÉ (CBRN) HROZBY

Úvod

1. S ohledem na článek 196 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), který podporuje spolupráci mezi členskými státy při řešení katastrof, a na článek 222 SFEU, podle něhož Unie a její členské státy jednají v duchu solidarity, pokud je některý členský stát zasažen katastrofou;
2. Zdůrazňujíc, že Evropu postihlo v posledních letech několik souběžných dlouhodobých, meziodvětvových a přeshraničních krizí, k nimž náleží válečná agrese Ruska vůči Ukrajině, pandemie COVID-19 a značný počet přírodních katastrof, jako jsou zemětřesení, přírodní požáry a povodně, z nichž mnohé jsou zhoršeny změnou klimatu, přičemž všechny tyto katastrofy vyžadují účinné zvládnání katastrof, a uznávajíc, že při reakci na tyto potřeby a hrozby je zapotřebí zaujmout přístup založený na celospolečenské odolnosti;
3. S ohledem na závěry Rady z roku 2009 o posílení chemické, biologické, radiologické a jaderné bezpečnosti v Evropské unii – akční plán EU v chemické, biologické, radiologické a jaderné oblasti¹, na závěry Rady z roku 2009 o zvyšování informovanosti o civilní ochraně², na závěry Rady z roku 2021 o zvyšování připravenosti, schopnosti reakce a odolnosti vůči budoucím krizím³, na závěry Evropské rady z prosince 2021, v nichž se uvádí, že naše kolektivní připravenost, schopnost reakce a odolnost vůči budoucím krizím je významnou průřezovou politickou prioritou Unie⁴, a na závěry Rady z roku 2022 o opatřeních civilní ochrany v reakci na změnu klimatu⁵, v nichž je zdůrazněna potřeba intenzivnějších opatření k posílení prevence, připravenosti a schopnosti reakce v souvislosti se změnou klimatu, jakož i význam toho, aby občané přispívali k vlastní bezpečnosti a odolnosti;

¹ Dokument 15505/1/09 REV 1 + COR 1 + COR 2.

² Dokument 9976/09.

³ Dokument 14276/21.

⁴ Dokument EUCO 22/21.

⁵ Dokument 7146/22.

4. Berouc na vědomí sdělení a doporučení Komise o cílech Unie v oblasti odolnosti vůči katastrofám⁶, přijaté dne 8. února 2023, které stanoví nezávazný společný základ pro posílení kolektivní schopnosti EU předcházet katastrofám, připravovat se na ně a reagovat na jejich dopady a pro ochranu občanů, zdrojů jejich obživy a životního prostředí;
5. Uznávajíc, že klíčovou úlohu při reakci Evropy na přírodní katastrofy a katastrofy způsobené člověkem, včetně poskytování věcné pomoci Ukrajině a dalším zemím zasaženým válečnou agresí Ruska, hraje mechanismus civilní ochrany Unie;

Rada Evropské unie

6. Je si vědoma náročnosti doby s výzvami v podobě totální války v Evropě, změny klimatu a pandemie COVID-19, a zdůrazňuje, že vzhledem k rostoucímu množství dlouhodobých, komplexních, přeshraničních a meziodvětvových krizí je důležité posílit celospolečenskou odolnost v kontextu civilní ochrany;
7. Oceňuje sdělení a doporučení Komise o nezávazných cílech Unie v oblasti odolnosti vůči katastrofám⁷, včetně příslušných stěžejních iniciativ, a zdůrazňuje, že je důležité podporovat doplňkovost a možnou budoucí součinnost s dalšími oblastmi činnosti na úrovni EU a na celosvětové úrovni, jako je provádění směrnice o odolnosti kritických subjektů⁸, sendajský rámec pro snižování rizika katastrof na období 2015–2030, jakož i spolupráce mezi EU a NATO, a to při plném dodržování zásad vzájemné otevřenosti a transparentnosti, inkluзивnosti a reciprocity a rozhodovací samostatnosti a na základě cílů Unie v oblasti odolnosti vůči katastrofám a sedmi základních požadavků NATO na odolnost členských států prostřednictvím specializovaného strukturovaného dialogu mezi EU a NATO o odolnosti;
8. Připomíná, že v oblasti civilní ochrany byly již podniknuty první kroky k posílení celospolečenské odolnosti;

⁶ Dokumenty 6281/23 + ADD1, 6259/23.

⁷ Doporučení Komise (C/2023/400) ze dne 8. února 2023 o cílech Unie v oblasti odolnosti vůči katastrofám 2023/C 56/01 (Úř. věst. C 56, 15.2.2023, s. 1); sdělení Komise COM (2023) 61 final.

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2557 ze dne 14. prosince 2022 o odolnosti kritických subjektů a o zrušení směrnice Rady 2008/114/ES (Úř. věst. L 333, 27.12.2022, s. 164).

9. Vítá jednání o evropské iniciativě pro zvyšování informovanosti o krizích a připravenosti na ně a zdůrazňuje, že by měla být založena na přístupu zohledňujícím všechna rizika s cílem zajistit, aby obyvatelstvo prokázalo odolnost v případě, kdy dojde k narušení společenských funkcí;
10. Oceňuje kroky, které podnikla Komise s cílem zahájit mapování a studii proveditelnosti s cílem evropskou iniciativu pro zvyšování informovanosti o krizích a připravenosti na ně dále koncipovat, a to při zohlednění zásady subsidiarity a potřeby flexibility, aby členské státy mohly tuto iniciativu přizpůsobit rozdílným vnitrostátním podmínkám;
11. Vítá postupný přístup, který začíná mapováním osvědčených postupů spolupráce veřejného a soukromého sektoru a který by mohl přispět k většímu zapojení soukromého sektoru do činností civilní ochrany ve fázích prevence, připravenosti a reakce;
12. Uznává, že reakce v rámci mechanismu civilní ochrany Unie na válečnou agresi Ruska vůči Ukrajině je nejrozsáhlejší a nejkomplexnější operací civilní ochrany EU od zřízení tohoto mechanismu, a zdůrazňuje, že je třeba posílit civilní ochranu jak na úrovni Unie, tak i na úrovni členských států;
13. Připomíná práci, již vykonaly Středisko pro koordinaci odezvy na mimořádné události (ERCC) a Rada, mimo jiné v rámci aktivace integrovaných opatření pro politickou reakci na krize (IPCR) v souvislosti s válečnou agresí Ruska vůči Ukrajině;
14. Bere na vědomí zejména navrhovaná opatření zaměřená na připravenost a reakci v oblasti CBRN, která by mohla být přijata EU a členskými státy s ohledem na válečnou agresi Ruska vůči Ukrajině;
15. Zdůrazňuje, že je důležité posílit připravenost na CBRN incidenty v celém spektru rizik, a to jak na Ukrajině, tak i mimo ni;
16. Uznává, že v krátkodobém horizontu je třeba přijmout řadu opatření, která dále zlepší připravenost v případě CBRN incidentu, a že současně jsou rovněž nezbytná dlouhodobější opatření, která posílí schopnost Unie připravit se na CBRN incidenty a reagovat na ně;
17. Zdůrazňuje význam odolnosti jednotlivých členských států v oblasti CBRN a posílení připravenosti a schopností reakce v oblasti CBRN na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU, čímž se zvýší odolnost EU, což zároveň umožní podporu třetích zemí včetně Ukrajiny;

18. Zdůrazňuje význam civilně-vojenské spolupráce týkající se CBRN operací, mimo jiné v rámci spolupráce mezi EU a NATO, při plném dodržování dohodnutých hlavních zásad s cílem zajistit soudržnost úsilí, pokud jde o budování kapacit, přiměřenou, reciproční a nediskriminační výměnu informací a opatření koordinované reakce;

Vyzývá členské státy, aby:

19. Vzhledem k rostoucímu množství souběžných dlouhodobých, meziodvětvových a přeshraničních krizí kladly důraz na potřebu přístupu založeného na celospolečenské odolnosti;
20. Prosazováním provádění nezávazných cílů Unie v oblasti odolnosti vůči katastrofám podporovaly opatření v oblasti prevence a připravenosti za účelem zlepšení schopnosti Unie a jejích členských států odolávat následkům katastrofy, která má nebo může mít přeshraniční dopady na více zemí;
21. Zvážily aktivní účast na iniciativách na úrovni EU pro zvyšování informovanosti a připravenosti, zejména na nově navržené iniciativě „preparEU“, se zvláštním zaměřením na připravenost jednotlivců a s přihlédnutím k místním, regionálním a celostátním iniciativám;
22. Ve vhodných případech začleňovaly a sdílely informace o vnitrostátních kampaních zaměřených na zvyšování informovanosti o rizicích a připravenosti na ně s cílem podpořit činnost stěžejního projektu v rámci cíle Unie v oblasti odolnosti vůči katastrofám č. 2;
23. Zvážily další rozvoj postupů spolupráce veřejného a soukromého sektoru, které ve vhodných případech posílí činnosti civilní ochrany v oblasti prevence, připravenosti a reakce;
24. Nadále se zabývaly možnostmi nabízet a registrovat nové kapacity s významem pro CBRN v rámci Evropského souboru civilní ochrany (ECPP);

25. Posílily spolupráci v rámci Rady s cílem podpořit v příslušných případech koordinaci komunikace, informačních činností a úsilí v souvislosti s připraveností na možné CBRN incidenty. Během aktivace opatření IPCR v souvislosti s možnými CBRN incidenty by předsednictví mělo v případě potřeby pověřit neformální sít' krizových komunikátorů (CCN), která je součástí opatření IPCR, aby posílila komunikaci s veřejností a poskytování srozumitelných informací o různých aspektech probíhající krize. Předsednictví a účastníci jednání u kulatého stolu IPCR mohou sít' CCN rovněž pověřit prováděním dalších specifických činností souvisejících s probíhající krizí s cílem prozkoumat možnosti společné komunikace, informačních činností a úsilí v souvislosti s možnými CBRN incidenty;
26. Posílily účast na školeních a cvičeních souvisejících s CBRN;

Vyzývá Komisi, aby:

27. Prosazovala provádění nezávazných cílů Unie v oblasti odolnosti vůči katastrofám, včetně stěžejních iniciativ, a společně s členskými státy hodnotila dosažený pokrok, přezkoumávala a rozvíjela tyto cíle s ohledem na měnící se potřeby a opatření přijatá v zájmu řešení zjištěných nedostatků na základě získaných zkušeností, vytváření scénářů a plánování zvládání katastrof na celém území Evropské unie, včetně nejvzdálenějších regionů, přičemž je třeba zamezit administrativní zátěži a zdvojení činností;
28. V úzké spolupráci s členskými státy pokročila v práci na mapování a studii proveditelnosti s cílem dále koncipovat evropskou iniciativu pro zvyšování informovanosti o krizích a připravenosti na ně, včetně specifických rizik týkajících se nejvzdálenějších regionů EU;
29. Společně s členskými státy zmapovala probíhající spolupráci se soukromým sektorem na unijní i vnitrostátní úrovni v oblasti civilní ochrany a současně zohlednila různé mandáty a způsoby provádění v rámci jednotlivých členských států;

V souvislosti s krátkodobými opatřeními v oblasti CBRN vyzývá Komisi, aby:

30. Posílila schopnost včasného varování v oblasti CBRN s cílem zajistit účinnou a včasnou reakci ve spolupráci s příslušnými zúčastněnými stranami, včetně mezinárodních organizací (například MAAE, OPCW);

31. Zajistila a usnadňovala specifická jednání s členskými státy, státy účastnicími se mechanismu civilní ochrany Unie a příslušnými organizacemi na základě scénářů týkajících se CBRN s cílem prozkoumat další opatření;
32. Přijala nezbytná opatření s cílem prozkoumat možnosti, jak členskými státy pravidelně poskytovat specifické informace týkajících se CBRN v souvislosti s válkou na Ukrajině a případně s riziky v oblasti CBRN, což povede k lepší kolektivní připravenosti a určení podpůrných opatření;
33. Urychlila proces certifikace kapacit v oblasti CBRN registrovaných v rámci Evropského souboru civilní ochrany, pokračovala v budování kapacit rescEU a společně s členskými státy a mezinárodními organizacemi prozkoumala, jak lze kapacity v oblasti CBRN dostupné na vnitrostátní úrovni nebo v rámci jiných organizací využívat v rámci mechanismu civilní ochrany Unie;
34. Prozkoumala další možnosti, jak členskými státy usnadnit pořízování CBRN vybavení, mimo jiné v rámci kapacit rescEU, určila, jakým způsobem lze dále zkrátit doby nasazení kapacit v případě CBRN incidentů, a vyhodnotila účinnost činností a operací, které již probíhají;
35. Společně s členskými státy prozkoumala řešení, která by členskými státy usnadnila možnost nasazovat kapacity v oblasti CBRN související s civilní ochranou v zemích postižených konfliktem, a prozkoumala další možnosti vyškolení ukrajinského personálu;
36. V úzké spolupráci s členskými státy prozkoumala možnosti zavedení nebo rozšíření stávajících opatření týkajících se externích záložních kapacit s cílem zajistit za použití virtuálních prostředků odbornou a analytickou podporu zásahových složek v první linii a dalších pracovníků;

V souvislosti s dlouhodobými opatřeními v oblasti CBRN vyzývá Komisi, aby:

37. V úzké spolupráci s členskými státy a příslušnými organizacemi dále prozkoumala možnosti, jak zajistit, aby byl mechanismus civilní ochrany Unie chápán jako primární komunikační kanál pro žádosti o poskytnutí materiálu v souvislosti s civilní ochranou (týmů, vybavení, dodávek atd.);
38. V úzké spolupráci s členskými státy dále prozkoumala možnosti, jak řešit stávající nedostatky v kapacitách, které jsou potřebné ke zvládnutí dominového účinku závažných CBRN incidentů;

39. Prozkoumala, jak zlepšit přístup na trh s různými druhy vybavení, dodávek a materiálů souvisejících s CBRN zajištěním dlouhodobé předvídatelnosti nákupů;
 40. Společně s orgány civilní ochrany sledovala příslušné potřeby v oblasti školení a cvičení a pokud možno organizovala pravidelnější školení a cvičení v oblasti civilní ochrany zaměřená na CBRN;
 41. V úzké spolupráci s členskými státy dále diskutovala o tom, jak navrhovaná opatření sledovat a provádět.
-